

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om arbetslöshetskassor

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras så, att självrisktiden vid utbetalning av arbetslöshetsdagpenning förlängs från nuvarande fem arbetsdagar till sju arbetsdagar. Den som på grundval av avtal eller andra arrangemang får ersättning av arbetsgivaren då arbetsförhållandet upphör skall enligt förslaget inte ha rätt till arbetslöshetsdagpenning för den tid på vilken ersättningen kan periodiseras på basis av den lön som skall betraktas som hans stabiliserade lön. I propositionen föreslås också att dagpenningen för den som får dagpenning avvägd enligt förtjänsten minskas med 20 % efter 130 betalningsdagar och att maximitiden för utbetalning av dagpenning avvägd enligt förtjänsten förkortas från 500 dagar till 400 dagar. Till en arbetstagare vars arbetsförhållande har ombildats till arbetsförhållande på deltid enligt 39 a § lagen om arbetsavtal skall inte betalas jämkad dagpenning och utbetalningen av jämkad dagpenning i övrigt skall förutsätta att arbetstiden inte överstiger 70 % av den inom branschen tillämpade maximitiden för arbetstagare i heltidsarbete, i stället för 80 % som nu. I propositionen föreslås också att arbetsinkomst av företagsverksamhet och hemvårdsstödet grunddel och syskonförhöjning skall beaktas som faktorer som minskar dagpenningens belopp.

I propositionen föreslås att lagen om utkomstskydd för arbetslösa också ändras så, att till en person som permitterats och är berättigad till förtjänstskydd betalas dagpenning avvägd enligt förtjänsten först sedan han har fått permitteringsdagpenning till samma belopp som full grunddagpenning för 15 dagar per permitteringsgång. Det föreslås dessutom att lagen om arbetslöshetskassor ändras så, att arbetsgivarnas finansieringsandel av permitteringsdagpenningarna skall stiga från nuvarande 47 % till 62,5 % och andelen av det förtjänstskydd som betalas under permitteringen till 57 %. I stället sjunker statens andel till 37,5 %. I propositionen föreslås också att en extra medlemsavgift införs för medlemmarna i en arbetslöshetskassa. Den skall betalas till stöd-kassan för arbetslöshetskassorna och användas till betalning av statsandel enligt 25 § 1 mom. lagen om arbetslöshetskassor.

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1993 och avses bli behandlad i samband med den.

De föreslagna lagändringarna kommer att innebära en inbesparing på ca 1 480 miljoner mark för staten 1993.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 1993.

MOTIVERING

1. Nuläget och de föreslagna ändringarna

1.1. Lagen om utkomstskydd för arbetslösa

Enligt 5 § 1 mom. 13 punkten (1692/91) lagen om utkomstskydd för arbetslösa är en person som har rätt att av arbetsgivaren få i lag, kollektivavtal eller arbetsavtal angiven lön eller motsvarande ersättning under uppsägningstiden inte berättigad till arbetslöshetsdagpenning för den tid han har nämnda rätt. Enligt lagens 2 § betalas arbetslöshetsdagpenning i syfte att trygga en arbetslös arbetssökandes utkomst och att lindra de ekonomiska förlusterna av arbetslöshet.

Då ett arbetsförhållande upphör kan arbetsgivaren i första hand av personalpolitiska skäl frivilligt betala olika slag av penningprestationer till arbetstagaren. Ersättningen kan dessutom basera sig på lag eller kollektivavtal. Olika ersättningar kan betalas till en arbetstare också då arbetsförhållandet har upphört på i och för sig lagenliga grunder. I praktiken har det förekommit fall där den som har blivit uppsagd eller som har sagt upp sig i stället för lön för uppsägningstiden eller utöver den på grundval av ett avtal med arbetsgivaren av denna har fått en ersättning som kan ha olika benämningar och som t.ex. har kunnat motsvara hans ordinarie årslön. Avsikten med ett sådant arrangemang har varit att till personen i fråga efter självrisktiden eller karenstiden dessutom betalas full dagpenning avvägd enligt förtjänsten. I ett sådant fall kan personens utkomst dock inte anses vara beroende av den arbetslöshetsdagpenning som betalas ut, och han kan inte heller anses ha sådana ekonomiska förluster av arbetslösheten som avses i 2 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Enligt 47 f § (595/91) lagen om arbetsavtal är en arbetsgivare skyldig att i ersättning för ogrundad uppsägning betala lön för minst tre och högst 24 månader. Om en person av arbetsgivaren har fått skadeersättning för ogrundad uppsägning och skadeersättningen grundar sig på ett domstolsbeslut eller på resultatet av förhandlingar som förts mellan organisationerna, bör ersättningen inte inverka på rätten till arbetslöshetsdagpenning. Härvid skall personen i fråga för den som betalar ut dagpenningen uppvisa domstolsbeslutet om de

ersättningar som har dömts ut att betalas eller en utredning om det resultat som förhandlingarna mellan organisationerna har lett till och där det har överenskommit om skadeståndet. I annat fall skall ersättningen, som antingen är en engångsersättning eller en periodisk ersättning, beaktas då beslutet om dagpenning fattas så att ersättningen periodiseras utgående från den lön som skall betraktas som arbetstagarens stabiliserade lön och att det räknas ut hur många månadslöner ersättningen motsvarar. Med den lön som skall betraktas som arbetstagarens stabiliserade lön avses den lön som utgör grund för arbetslöshetsdagpenningen. Om en fördelningsrest kvarstår efter utförd periodisering anses en månad omfatta 21,5 arbetsdagar.

Med stöd av vad som konstaterats ovan föreslås att lagens 5 § 1 mom. 13 punkt ändras så, att en person som har rätt att av arbetsgivaren få i lag, kollektivavtal eller arbetsavtal angiven lön eller motsvarande ersättning under uppsägningstiden inte är berättigad till arbetslöshetsdagpenning för den tid han har nämnda rätt och att en person som av arbetsgivaren på grundval av något annat avtal eller andra arrangemang får någon ekonomisk fördel inte är berättigad till arbetslöshetsdagpenning för den tid på vilken den nämnda fördelen kan periodiseras på basis av den lön som skall betraktas som hans stabiliserade lön. Utbildning som arbetsgivaren ordnar eller skaffar skall dock inte betraktas som en sådan ekonomisk fördel som avses i lagrummet.

Enligt lagens 12 § 1 mom. betalas arbetslöshetsdagpenning efter det att en person varit arbetslös arbetssökande vid arbeidskraftsbyrån sammanlagt fem arbetsdagar under högst åtta på varandra följande kalenderveckor. För denna självrisktid om fem dagar betalas ingen dagpenning. Enligt paragrafens 2 mom. anses självrisktiden ha gått till ända även då den i 17—19 §§ nämnda arbetslöshetstiden för arbetstare med förkortad arbetsvecka eller i deltidsarbete uppgår till sammanlagt en tid som motsvarar fem arbetslöshetsdagar.

Av statsekonomiska skäl föreslås att den självrisktid som nämns i lagens 12 § förlängs med två dagar, dvs. till sju dagar i stället för de nuvarande fem, varvid en ändring måste göras i 12 § 1 och 2 mom.

Enligt 4 och 26 §§ lagen om utkomstskydd

för arbetslösa betalas grunddagpenning till en permitterad utan tidsbegränsning. Till en person som är berättigad till förtjänstskydd betalas dagpenning avvägd enligt förtjänsten för fem dagar per vecka för högst 500 arbetslöshetsdagar under fyra på varandra följande kalenderår. Enligt lagens 17 § är en arbetstagar, vars arbetstid på grund av permittering, som arbetsgivaren verkställt av orsak som anges i lagen om arbetsavtal (320/70), förkortats med en eller flera dagar per vecka och vars lön har minskats i motsvarande mån, berättigad till arbetslöshetsdagpenning för dessa arbetslöshetsdagar under de förutsättningar som stadgas i 1 och 2 §§ samt 2—6 kap. lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Grunddagpenning betalas utan tidsbegränsning och enligt förtjänsten avvägd dagpenning för högst 500 dagar under fyra på varandra följande kalenderår så att det sammanlagda antalet arbets-, självrisk- och ersättningsdagar under varje kalendervecka får vara högst fem.

I 18 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa stadgas att om arbetstiden för en arbetstagar, som varit i heltidsarbete, av skäl som nämns i lagens 17 § förkortas genom en minskning av den dagliga arbetstiden och en motsvarande sänkning av lönen, har han rätt till arbetslöshetsdagpenning för de fulla arbetslöshetsdagar som motsvarar förkortningen av arbetstiden, under förutsättning att arbetstiden per vecka minskar med minst en femtedel och att han fortgående har varit heltidsanställd hos samma arbetsgivare åtminstone de 12 senaste månaderna. Enligt lagens 18 § betalas arbetslöshetsdagpenning för en tid som motsvarar högst 150 fulla arbetsdagar per permitteringsgång, dock för minst 18 månader.

Beloppet av dagpenningar som betalas till permitterade har klart stigit mera än arbetslösheten i genomsnitt. Dagpenningarna till dem som är helt arbetslösa har mer än fördubblats sedan 1990. I fråga om permitterade eller arbetstagar med förkortad arbetsdag har antalet dagpenningsdagar mer än fördubblats. Antalet permitteringar beror till en del på att sysselsättningsläget har försämrats, men också på att kortvariga gruppermitteringar har använts i strid med deras ursprungliga syfte för att inbesparingar i personalutgifterna skall kunna göras. Permitteringar har verkställts i större utsträckning än vad som i själva verket skulle ha behövts och tidsmässigt har de ofta inträffat i samband med helger.

För att ökningen av statens utgifter skall bromsas föreslås i lagens 2 § 2 mom. ett nytt system för tryggnad av utkomsten under permitteringsstiden (permitteringsdagpenning), som inte överensstämmer med den gällande lagen. Till en permitterad, som enligt 16 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa är berättigad till förtjänstskydd, skall dagpenning avvägd enligt förtjänsten betalas först sedan han har fått dagpenning till samma belopp som grunddagpenning enligt 22 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa jämte eventuella barnförhöjningar (permitteringsdagpenning) för 15 dagar per permitteringsgång. I regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (763/90), som avläts särskilt, föreslås att motsvarande ändring görs i nämnda lag. Enligt den sistnämnda propositionen skall till den som är permitterad eller som har förkortad arbetstid och som deltar i arbetskraftspolitisk utbildning och har rätt till utbildningsstödets förtjänststöd betalas förtjänststödet förtjänstdel först efter det att han har fått dagpenning till ett belopp som motsvarar grunddagpenning enligt 22 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller förtjänststödet grunddel för sammanlagt 15 dagar per permitteringsgång. Dagpenning avvägd enligt förtjänsten skall således betalas först sedan personen i fråga har fått ovan nämnd permitteringsdagpenning eller förtjänststödet grunddel för sammanlagt 15 dagar per permitteringsgång.

Permitteringsdagpenningen skall vara lika stor som grunddagpenningen enligt 22 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa och på den betalas barnförhöjning enligt lagens 24 §. Till sin natur är permitteringsdagpenningen således inte något förtjänstskydd. Sålunda räknas dagarna för permitteringsdagpenningar inte in i den maximitid om 500 dagar för erhållande av förtjänstskydd som avses i 26 § och i den maximitid om 150 dagar som avses i 18 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Vid utbetalningen av permitteringsdagpenningen skall inte heller behovsprövning tillämpas. På permitteringsdagpenningar tillämpas dock i övrigt vad som i den nämnda lagen sägs om arbetslöshetsdagpenning avvägd enligt förtjänsten. Sålunda sköter arbetslöshetskassorna t.ex. om utbetalningen av permitteringsdagpenning till sina medlemmar.

Det föreslås att i lagens 16 a § 2 mom. anges vad som avses med en ny permitteringsgång. I

detta lagrum stadgas att om en person som oavbrutet har arbetat minst sex månader i ett arbete där arbetstiden är lika lång som den inom branschen normalt tillämpade maximiarbetstiden för arbetstagare i heltidsarbete permitteras, betraktas denna permittering som en ny permitteringsgång.

Förenata nationernas arbetsorganisations (ILO) konvention nr 168 (FördrS 64/91) gäller främjande av sysselsättning och skydd mot arbetslöshet. Finland har ratificerat konventionen utan reservation. Ratifikationen hindrar Finland från att försämra lagstiftningen i så hög grad att den inte uppfyller bestämmelserna i konventionen. Enligt artikel 15 i konvention gäller konventionen utöver fullständigt arbetslösa även sådana personer som tillfälligt har blivit utan inkomster utan att anställningsförhållandet har avbrutits, om de har rätt till utkomstskydd för arbetslösa enligt lagstiftningen i landet i fråga.

I punkt a i första stycket i ILO-konventionens artikel 15 fastställs också miniminivån på det inkomstbundna utkomstskyddet för arbetslösa. I bestämmelsen sägs att då förmånerna grundas på avgifter från den skyddade personen eller på tidigare inkomster, skall de fastställas till en nivå som motsvarar minst 50 % av tidigare inkomster.

Genom den föreslagna lagändringen föreslås att det skapas ett nytt system för tryggande av utkomsten under början av permitteringstiden. Systemet skall gälla de 15 första dagarna av permitteringen. Det överensstämmer inte med förtjänstskyddssystemet i den gällande lagen om utkomstskydd för arbetslösa och faller således inte heller inom det tillämpningsområde som avses i punkt a i första stycket i konventionens artikel 15. I den föreslagna formen är permitteringsdagpenningen inte förtjänstskydd och baserar sig således inte på den permitterades tidigare inkomster. Då det föreslås att arbetslöshetskassornas betalningsandel av permitteringsdagpenningarna slopas, kan permitteringsdagpenningen inte heller anses basera sig på avgifter som den permitterade själv har betalt.

Arbetsgivarnas finansieringsandel kan inte anses som sådana avgifter enligt den ovan nämnda artikeln som har betalats till förmån för den skyddade i enlighet med försäkringsprincipen, utan det är fråga om en allmän finansieringsform inom socialskyddet och andelen betalas på hela lönesumman, oberoende av om

ifrågavarande arbetsgivares arbetstagare omfattas av förtjänstskyddet eller inte. Med beaktande av vad som har konstaterats ovan torde den föreslagna lagändringen inte strida mot bestämmelserna i konventionen.

För en person som är arbetslös en till tre månader om året motsvarar nettoinkomsterna efter beskattningen på de vanligaste inkomstnivåerna över 90 % av nettoinkomsterna för en sådan person som arbetar hela året. Motsvarande siffror för en person som är arbetslös sex månader är 80—85 %. Den nu föreslagna ändringen sänker dessa relationstal med ca två procentenheter.

Enligt lagen om arbetsavtal kan en arbetsgivare på de grunder på vilka arbetsavtalet kan sägas upp ensidigt ombilda ett arbetsförhållande till ett arbetsförhållande på deltid, räknat från utgången av uppsägningstiden. Enligt 19 § 1 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa har en arbetstagare, vars arbetsförhållande enligt 39 a § lagen om arbetsavtal har ombildats till ett arbetsförhållande på deltid, rätt till en sålunda jämkad arbetslöshetsdagpenning att denna och 75 % av den del av lönen för deltidsarbetet som överstiger 700 mk under en månad sammanlagt kan uppgå till det belopp som annars hade kunnat betalas som dagpenning. Enligt paragrafens 2 mom. betalas jämkad dagpenning dock inte, om arbetstiden överstiger fyra femtedelar av den inom branschen tillämpade maximiarbetstiden för arbetstagare i heltidsarbete.

Av statsekonomiska skäl föreslås att arbetslöshetsdagpenning inte skall betalas till en arbetstagare vars arbetsförhållande enligt 39 a § lagen om arbetsavtal har ombildats till ett arbetsförhållande på deltid. Det föreslås också att gränsen för erhållande av jämkad dagpenning skall vara 70 % av den inom branschen tillämpade maximiarbetstiden för arbetstagare i heltidsarbete i stället för den gräns på 80 % som tillämpas för närvarande.

I lagens 21 § 1 mom. stadgas att om en person blivit arbetslös från sin huvudsyssla och han därutöver haft en bisyssla, beaktas inte lönen eller annan arbetsinkomst av denna syssla då beloppet av den enligt förtjänsten avvägda dagpenningen fastställs. Enligt paragrafens 2 mom. skall lönen för bisyssla och annan arbetsinkomst beaktas vid utbetalningen av arbetslöshetsdagpenning så att dagpenningen och 75 % av den del av löneinkomst eller annan arbetsinkomst som överstiger 700 mk

under en månad sammanlagt kan såsom grundskydd stiga till det fulla beloppet av den arbetslöses grunddagpenning eller såsom förtjänstskydd till det belopp som annars hade kunnat betalas som dagpenning avvägd enligt förtjänsten. Enligt paragrafens 3 mom. anses såsom arbetsinkomst löneinkomst samt en vid beskattningen konstaterad, såsom arbetsinkomst betraktad del av inkomst av rörelse eller yrke, inkomst av gårdsbruk eller annan förvärvsinkomst. Till arbetsinkomsten hänförs inte kapitalinkomster såsom nettointäkt av skogsbruk, ränteinkomster, dividender, hyresinkomster och inkomster av försäljning av grus, torv o.dyl. Till den inkomst på vilken arbetsinkomsten räknas ut hänförs däremot de ersättningar och arvoden som betalas till lantbruksproducenterna på grundval av produktionsändringsavtal samt arealtillägg. Såsom arbetsinkomst kan dock fastställas ett mot situationen vid utbetalningen av arbetslöshetsdagpenningen svarande belopp som har konstaterats eller som annars kan konstateras.

Enligt 19 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa kan endast lönearbete betraktas som deltidsarbete. Om en person som är arbetslös tar emot deltidsarbete, beaktas löneinkomsten på det sätt som stadgas i 19 § då dagpenningen betalas ut. Företagsverksamhet kan däremot betraktas också som bisyssla enligt lagens 21 §. Då endast sådant arbete som den arbetslöse utförde vid sidan av sin huvudsyssla innan han blev arbetslös anses som bisyssla, inverkar en företagares arbetsinkomst på utkomstskyddets grunddagpenning ofta endast genom behovsprövningen. Företagsinkomst kan inte beaktas som inkomst av bisyssla då enligt förtjänsten avvägd arbetslöshetsdagpenning betalas ut, om det inte är fråga om företagsinkomst i form av inkomst av bisyssla. En företagare kan inte betraktas som en person som har en bisyssla, om han inleder sin företagsverksamhet medan han är arbetslös eller om företaget verksamhet har minskat och han inte har haft något annat arbete utöver sitt företag. Utbetalningen av enligt förtjänsten avvägd arbetslöshetsdagpenning baserar sig i regel på det antal utförda arbetsdagar som den arbetslöse själv meddelar i det fall att företagsinkomsten inte kan anses som inkomst av bisyssla.

Om den som är arbetslös börjar bedriva företagsverksamhet eller om han fortsätter den företagsverksamhet som han tidigare har bedrivit och i övrigt uppfyller de allmänna, i lagen

nämnda förutsättningarna för erhållande av arbetslöshetsdagpenning, bör arbetsinkomsten av företagsverksamheten på grund av likställighetsprincipen kunna beaktas vid utbetalningen av arbetslöshetsdagpenning på det sätt som i lagen stadgas om beaktande av inkomst av bisyssla både när det gäller företagare som har arbetsinkomst av bisyssla och när det gäller företagare som har blivit företagare medan de var arbetslösa eller som annars har arbetsinkomst av företagsverksamhet.

Med stöd av vad som anförts ovan föreslås att till 21 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa fogas ett nytt 4 mom., enligt vilket stadgandena i 2 och 3 mom. också skall tillämpas på den som har börjat bedriva företagsverksamhet medan han var arbetslös eller som annars har fått arbetsinkomst av företagsverksamhet.

Enligt lagens 26 § betalas grunddagpenning utan tidsbegränsning och enligt förtjänsten avvägd dagpenning för högst 500 arbetslöshetsdagar under fyra på varandra följande kalenderår. Av statsekonomiska skäl föreslås att lagens 26 § ändras så att enligt förtjänsten avvägd dagpenning betalas för högst 400 arbetslöshetsdagar under fyra på varandra följande kalenderår. Av statsekonomiska skäl föreslås också att till 26 § fogas ett nytt 2 mom., enligt vilket dagpenningen för en person som har fått enligt förtjänsten avvägd dagpenning för 130 dagar sjunker med 20 %, dock inte till ett lägre belopp än grunddelen jämte barnförhöjning. Beräkningen av den nämnda tiden om 130 dagar börjar på nytt sedan personen i fråga efter nämnda tid under en granskningsperiod om 8 månader har varit i heltidsarbete i minst 75 dagar.

I lagens 27 § 1 mom. stadgas att om någon erhåller annan än i 5 § nämnd lagstadgad förmån eller folkpension med stöd av 22 § 2 mom. folkpensionslagen, minskas beloppet av hans fulla grunddagpenning eller den dagpenning avvägd enligt förtjänsten som utbetalas till honom med förmånens belopp. I lagens 27 § 1 mom. nämns de förmåner som inte minskar beloppet av den arbetslöshetsdagpenning som skall utbetalas. Sådana förmåner är bl.a. familjepensioner, vårdbidrag enligt folkpensionslagen, handikappbidrag enligt lagen om handikappbidrag (124/88) och grunddel och syskonförhöjning enligt lagen om stöd för vård av barn i hemmet (24/85).

Enligt 5 § 1 mom. 7 a punkten i lagen om

utkomstskydd för arbetslösa är bl.a. den som får tilläggsdel enligt lagen om stöd för vård av barn i hemmet inte berättigad till arbetslöshetsdagpenning. Antalet personer som får arbetslöshetsdagpenning och som också får hemvårdsstödet grunddel och syskonförhöjning har ökat hela tiden, till en del på grund av de ekonomiska konjunkturerna, utan att förmånen på något sätt har påverkat beloppet av den arbetslöshetsdagpenning som utbetalas. I många fall är beloppet av den arbetslöshetsdagpenning som skall utbetalas ökat med förmånens belopp större än den löneinkomst som personen i fråga fick tidigare. Den som får grunddel och syskonförhöjning enligt lagen om stöd för vård av barn i hemmet omfattas inte nödvändigtvis alltid av den aktiva arbetskraftspolitiken så att personen i fråga skulle vara villig att ta emot arbete på de villkor som allmänt tillämpas på arbetsmarknaden eller att arbetskraftsservice aktivt skulle bjudas ut åt personen i fråga. Eftersom det dock inte är motiverat att det faktum att en person får grunddel och syskonförhöjning enligt lagen om stöd för vård av barn i hemmet skall utgöra ett hinder för erhållande av arbetslöshetsdagpenning, bör den ovan nämnda förmånen kunna beaktas då arbetslöshetsdagpenning utbetalas.

Med stöd av vad som anförts ovan föreslås att lagens 27 § 1 mom. 14 punkt upphävs, varvid hemvårdsstödet grunddel och syskonförhöjning i enlighet med 27 § dras av från den arbetslöshetsdagpenning som skall utbetalas.

1.2. Lagen om arbetslöshetskassor

Enligt 19 § lagen om arbetslöshetskassor skall medlemsavgifterna bestämmas så att de jämte statsandelen och den stödagift som betalas av centralkassan för arbetslöshetskassorna kan anses tillräckliga för att fullgöra kassans förbindelser. Medlemsavgifterna fastställs av social- och hälsovårdsministeriet på framställning av kassan. Då en kassa ansöker om fastställelse av medlemsavgiften, skall den tillställa ministeriet en beräkning av medlemsavgiftens tillräcklighet, med beaktande av kassans verksamhetsområde, konjunkturväxlingarna, de arbetslöshetsdagpenningar som skall utbetalas, förvaltningsutgifterna och medlemsavgifterna till stödkassan för arbetslöshetskassorna.

Enligt 25 § 1 mom. lagen om arbetslöshets-

kassor är statsandelen 47,5 % av det totala beloppet av de dagpenningar som arbetslöshetskassan har utbetalt och social- och hälsovårdsministeriet godkänt. Enligt lagens 28 § betalas till en arbetslöshetskassa på ansökan månatligen ett tillräckligt stort förskott på statsandelen så att förskottens belopp motsvarar det belopp som det beräknas att staten det året skall betala.

I 21 § lagen om arbetslöshetskassor stadgas att för utjämning av arbetslöshetsbördan inom olika branscher finns på grundavtal av ömsesidig ansvarighet en stödkassa för arbetslöshetskassorna, till vilken alla kassor hör. Kassorna erlägger i medlemsavgift per år till stödkassan ett belopp som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet per medlem och så att stödkassans medel förslår till i lagens 19 § förutsatt utjämning i enlighet med 22 § 2 mom. Medlemsavgiften till stödkassan, som fastställts av social- och hälsovårdsministeriet, uppbärs enligt det medlemsantal som ligger till grund för den statsandel som senast beviljats arbetslöshetskassan för förvaltningskostnader.

Av statsekonomiska skäl föreslås att arbetslöshetskassorna utöver medlemsavgiften skall betala en extra årlig medlemsavgift på sammanlagt 240 milj. mk för att statsandelen enligt lagens 25 § 1 mom. skall minska. Social- och hälsovårdsministeriet fastställer beloppet av den extra medlemsavgiften per medlem enligt det medlemsantal som ligger till grund för den statsandel som senast beviljats arbetslöshetskassan för förvaltningskostnader. Om ovan nämnd statsandel inte har fastställts för kassan, skall extra medlemsavgift betalas enligt medlemsantalet i kassan vid utgången av september innan medlemsavgiften fastställdes. I enlighet med vad som nämnts ovan skulle den extra medlemsavgiften vara ca 140 mk år 1993. Den extra medlemsavgiften skall beaktas då kassan framställer sitt förslag till medlemsavgift och då social- och hälsovårdsministeriet fastställer medlemsavgiften. Kassorna skall redovisa de extra medlemsavgifterna till stödkassan för arbetslöshetskassorna fyra gånger per år i jämnstora belopp i förskott på det sätt som närmare anges genom förordning. Social- och hälsovårdsministeriet skall ha rätt att då det i samband med statsandelen enligt 25 § 1 mom. förmedlar förskotten till arbetslöshetskassorna debitera stödkassans konto, dock till ett belopp av högst 240 milj. mk årligen, och samtidigt minska statsandelen på motsvarande sätt.

Om intäkten av den extra medlemsavgiften överstiger 240 milj. mk, skall den överskjutande delen överföras till stödkassans övriga tillgångar för att användas enligt lagens 22 §.

Om de allmänna grunderna för fastställande av medlemsavgiften samt om den extra medlemsavgiften, stadgas närmare genom förordning.

Då arbetsgivarna rätt allmänt uppbär medlemsavgiften till arbetslöshetskassan i samband med medlemsavgiften till fackförbundet, fastställer social- och hälsovårdsministeriet följande års medlemsavgift till varje enskild kassa i god tid före årets slut. Medlemsavgiften till stödkassan för arbetslöshetskassorna fastställs också vid utgången av föregående år. Om riksdagen godkänner de förslag till ändringar av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om arbetslöshetskassor som ingår i denna proposition, måste medlemsavgifterna till arbetslöshetskassorna justeras på grund av lagändringarna. Det föreslås därför att till lagens 19 § fogas ett 3 mom., enligt vilket social- och hälsovårdsministeriet skall ha rätt att justera en fastställd medlemsavgift till en arbetslöshetskassa eller till stödkassan för arbetslöshetskassorna, om medlemsavgiften har fastställts med stöd av en tidigare lag.

I nuläget är statens finansieringsandel av utgifterna för förtjänstskyddet 47,5 % och arbetsgivarens 47 %. Det föreslås att arbetsgivarens finansieringsandel av permitteringsdagpenningarna skall vara 62,5 % och av det förtjänstskydd som betalas under permitteringstiden 57 %. Statens andel skulle då vara 37,5 %. Medlemmarna i en arbetslöshetskassa behöver inte delta i finansieringen av permitteringsdagpenningarna, eftersom permitteringsdagpenningarna inte hör till förtjänstskyddet. Kassamedlemmarnas finansieringsandel av det förtjänstskydd som betalas under permitteringstiden skall vara lika stor som den är nu, dvs. 5,5 %.

Det föreslås också att finansieringsandelarna av förtjänststödet förtjänstdel enligt lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning, som betalas till permitterade, ändras så att arbetsgivarnas finansieringsandel är 57 % och statens andel 37,5 %. Ändringen hänför sig också till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning, som avläts särskilt.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

De föreslagna ändringarna kommer 1993 att medföra inbesparingar i förmånsutgifterna, dvs. i utgifterna för förtjänstskydd och grundskydd, till ett belopp av sammanlagt uppskattningsvis 2 010 miljoner mark, av vilket förtjänstskyddets andel uppgår till uppskattningsvis 1 900 miljoner mark och grundskyddets andel till ca 110 miljoner mark. Statens andel av utgifterna för förtjänstskydd minskar med sammanlagt ca 1 370 miljoner mark och av utgifterna för grundskydd och förtjänstskydd med sammanlagt ca 1 480 miljoner mark. Arbetsgivarnas andel av utgifterna för förtjänstskydd minskar med ca 660 miljoner mark och kassamedlemmarnas andel med ca 130 miljoner mark.

Arbetsgivarens betalningsandel av de dagpenningar som betalas under permitteringstiden kommer uppskattningsvis att stiga med 30 miljoner mark. Det har beräknats att statens inbesparingar av utgifterna för de dagpenningar som betalas under permitteringstiden kommer att uppgå till uppskattningsvis 430 miljoner mark. Arbetsgivarnas andel av de permitteringsdagpenningar som betalas under permitteringstiden skall vara 62,5 % och andelen av förtjänstskyddet 57 %. Statens andel av det förtjänstskydd som betalas under permitteringstiden skall vara 37,5 % och kassamedlemmarnas finansieringsandel 5,5 %.

Ändringen av 5 § 1 mom. 13 punkten lagen om utkomstskydd för arbetslösa beräknas medföra en inbesparing på ca 115 miljoner mark i förmånsutgifterna. Statens andel av detta belopp har uppskattats till ca 55 miljoner mark. Ändringarna av lagens 12 § 1 och 2 mom. beräknas medföra en inbesparing på ca 180 miljoner mark i förmånsutgifterna. Statens andel av detta belopp är ca 120 miljoner mark. Den inbesparing i förmånsutgifterna som ändringen av lagens 19 § 1 mom. och 21 § beräknas medföra uppgår till ca 525 miljoner mark. Statens andel av detta belopp är ca 275 miljoner mark. Beaktandet av hemvårdsstödet som en faktor som minskar dagpenningen beräknas medföra en inbesparing på ca 190 miljoner mark i förmånsutgifterna. Statens andel av detta belopp är ca 130 miljoner mark.

Införandet av en lägre nivå på dagpenningen efter 130 dagar och förkortningen av maximitiden för utbetalning av förtjänstskydd till 400

dagar beräknas medföra en inbesparing på ca 650 milj. mk i förmånsutgifterna. Statens andel av detta belopp är ca 230 milj. mk. Genom den extra medlemsavgiften får staten en intäkt på 240 miljoner mark, vilket innebär att statens utgifter för förtjänstskyddet minskar med motsvarande belopp. Kalkylen baserar sig på en prognos där arbetslöshetsgraden har uppskattats till 13 %.

3. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 1993. Avsikten är att stadgandet i 5 § 1 mom. 13 punkten lagen om utkomstskydd för arbetslösa skall tillämpas på den vars arbetsförhållande har upphört den 1 januari 1993 eller därefter. Det föreslås att 16 a § lagen om utkomstskydd för arbetslösa skall tillämpas på permitteringar som börjar efter det att lagen har trätt i kraft. Avsikten är att 19 § 1 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa skall tillämpas på den vars arbetsförhållande har ombildats till ett arbetsförhållande på deltid efter det att lagen trädde i kraft. Avsikten är också att den nämnda lagens 19 § 2 mom. skall tillämpas på den vars rätt till dagpenning inträder efter det att lagen har trätt i kraft eller justeras efter denna tidpunkt på grund av att arbetstiden för deltidsarbete ändras. Avsikten är ytterligare att den nämnda lagens 21 § 4 mom. och 26 § 1 och 2 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa skall tillämpas på dagpenning som hänför sig till tiden räknat från det lagen trädde i kraft. Avsikten är att 25 och 30 §§ lagen om arbetslöshetskassor skall tillämpas på de permitteringsdagpenningar och det förtjänstskydd som betalas under permitteringstiden och som hänför sig till tiden räknat från den 1 januari 1993.

4. Lagstiftningsordning

Enligt 66 § 7 mom. riksdagsordningen kan ett lagförslag lämnas vilande, om det är fråga om

ett förslag till en sådan lag som försvagar det lagstadgade grundläggande utkomstskyddet. Enligt regeringens proposition (RP 234/1991 rd), där förslaget till detta stadgande ingår, räknas inte förmåner med hjälp av vilka en tidigare uppnådd inkomstnivå som är högre än miniminivån kan upprätthållas t.ex. under en sjukdom eller ålderdomen till det grundläggande utkomstskyddet. Enligt regeringens proposition skall bl.a. grunddagpenning jämte barnförhöjning samt grunddelen av dagpenning avvägd enligt förtjänsten i enlighet med lagen om utkomstskydd för arbetslösa höra till det lagstadgade grundläggande utkomstskyddet.

Till det grundläggande utkomstskyddet hör dock den förmån avvägd enligt förtjänsten som motsvarar minimiskyddet, då minimiskyddet och förmånen avvägd enligt förtjänsten hör till samma ersättningssystem. Fastän grunddagpenningen utgör grund för dagpenning avvägd enligt förtjänsten är dock grunddagpenningssystemet och systemet med dagpenning avvägd enligt förtjänsten olika system både ur finansiell och administrativ synpunkt sett. Förtjänst delen när det gäller dagpenning avvägd enligt förtjänsten hör således inte till det lagstadgade grundläggande utkomstskydd som avses i 66 § riksdagsordningen.

Enligt grundlagsutskottets betänkande (GrUB 7/1991 rd) med anledning av ovan nämnda regeringsproposition kunde man trots skyddets institutionella karaktär enligt utskottets åsikt emellertid utan en möjlighet att lämna det aktuella lagförslaget vilande t.ex. i någon mån justera förutsättningarna för att få en av skyddet omfattad förmån och i ringa mån också dess storlek så länge de för vilka förmånen enligt en totalbedömning är oundgänglig med tanke på det grundläggande utkomstskyddet fortfarande skulle få en tillräckligt stor förmån. Lagförslagen innehåller inte några större ingrepp i det lagstadgade grundläggande utkomstskyddet än vad som har konstaterats ovan.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1. Lag

om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 24 augusti 1984 om utkomstskydd för arbetslösa (602/84) 27 § 1 mom. 14 punkten, sådan den lyder i lag av den 27 februari 1987 (226/87),
ändras 2 § 2 mom., 5 § 1 mom. 13 punkten, 12 § 1 och 2 mom., 19 § 1 och 2 mom. samt 26 § 1 och 5 mom.,
 av dessa lagrum 5 § 1 mom. 13 punkten sådan den lyder i lag av den 30 december 1991 (1692/91) och 19 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 28 december 1990 (1365/90), samt
fogas till lagen en ny 16 a §, till 21 §, sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lag av den 28 december 1990, ett nytt 4 mom. och till 26 § ett nytt 2 mom. i stället för det 2 mom. som upphävts genom lag av den 20 januari 1989 (69/89) som följer:

2 §

Förmån som utbetalas i form av utkomstskydd för arbetslösa

Arbetslöshetsdagpenning betalas som grunddagpenning (grundskydd), dagpenning avvägd enligt förtjänsten (förtjänstskydd) eller som dagpenning under permittering (permitteringsdagpenning).

5 §

Begränsningar i rätten till arbetslöshetsdagpenning

Berättigad till arbetslöshetsdagpenning är inte en person

13) som har rätt att av arbetsgivaren få i lag, kollektivavtal eller arbetsavtal angiven lön eller motsvarande ersättning under uppsägningstiden, för den tid han har nämnda rätt, eller en person som av arbetsgivaren på grundval av något annat avtal eller andra arrangemang får någon ekonomisk fördel, med undantag av utbildning som arbetsgivaren ordnar eller anskaffar, för den tid på vilken den nämnda fördelen kan periodiseras på basis av den lön som skall betraktas som hans stabiliserade lön.

12 §

Självrisktid

Arbetslöshetsdagpenning betalas efter det att en person varit arbetslös arbetssökande vid arbetskraftsbyrån sammanlagt sju arbetsdagar under högst åtta på varandra följande kalenderveckor. För denna självrisktid om sju dagar betalas ingen dagpenning.

Självrisktiden anses ha gått till ända även då den i 17—19 §§ nämnda arbetslöshetstiden för arbetstagare med förkortad arbetsvecka eller i deltidsarbete uppgår till sammanlagt en tid som motsvarar sju arbetslöshetsdagar.

16 a §

Rätt till permitteringsdagpenning

Om den som enligt 16 § är berättigad till dagpenning avvägd enligt förtjänsten permitteras, betalas till honom dagpenning avvägd enligt förtjänsten, dock först sedan han har fått permitteringsdagpenning eller förtjänststödet grunddel enligt 15 § 3 mom. 2 punkten lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning för sammanlagt 15 dagar per permitteringsgång. Permitteringsdagpenningen är lika stor som grunddagpenningens fulla belopp enligt 22 § 1 mom. ökat med barnförhöjning enligt 24 §. Vad som i denna lag i övrigt stadgas om dagpenning avvägd enligt förtjänsten gäller även permitteringsdagpenningen, med undantag av de tider som nämns i 18 och 26 §§.

Om en person som oavbrutet har arbetat minst sex månader i ett arbete där arbetstiden är lika lång som den inom branschen normalt tillämpade maximiarbetstiden för arbetstagare i heltidsarbete permitteras, betraktas denna permittering som en ny permitteringsgång.

19 §

Mottagande av deltidsarbete

Då en arbetslös tar emot deltidsarbete, har han rätt till en sålunda jämkad arbetslöshetsdagpenning att denna och 75 procent av den del av lönen för deltidsarbetet som överstiger

700 mark under en månad sammanlagt kan uppgå till det belopp som annars hade kunnat betalas som dagpenning.

Jämkaad arbetslöshetsdagpenning betalas dock inte, om arbetstiden överstiger 70 procent av den inom branschen tillämpade maximiarbetstiden för arbetstagare i heltidsarbete.

---

21 §

Bisyssla

Stadgandena i 2 och 3 mom. tillämpas även på den som har börjat bedriva företagsverksamhet medan han var arbetslös eller som annars har fått arbetsinkomst av företagsverksamhet.

26 §

Dagpenningensperiodens längd

Grunddagpenning betalas utan tidsbegränsning och enligt förtjänsten avvägd dagpenning för högst 400 arbetslöshetsdagar under fyra på varandra följande kalenderår. Det sammanlagda antalet arbets-, självrisk- och ersättningsdagar under varje kalendervecka får vara högst fem. Som självriskdagar betraktas även de arbetslöshetsdagar som ingår i de tider som nämns i 7 § 1 mom., 11 § och 13 § 2 mom.

Sedan en person erhållit enligt förtjänsten avvägd dagpenning för 130 dagar sjunker dagpenningen med 20 procent, dock inte till ett

lägre belopp än grunddelen jämte barnförhöjning. Beräkningen av nämnda tid om 130 dagar börjar på nytt sedan personen i fråga efter nämnda tid under en granskningsperiod om åtta månader har varit i heltidsarbete i minst 75 dagar.

Om en person under den i 1 mom. nämnda tiden av fyra år har uppfyllt arbetsvillkoret enligt 16 § under en granskningsperiod om åtta månader, börjar en ny beräkning av de 400 dagar som avses i 1 mom. och som ingår i fyra på varandra följande kalenderår då han på nytt börjar få dagpenning.

Denna lag träder i kraft den 1993.

Lagens 5 § 1 mom. 13 punkt tillämpas på den vars arbetsförhållande har upphört efter det att lagen trädde i kraft. Lagens 16 a § tillämpas på permitteringar som börjar efter det att lagen har trätt i kraft. Lagens 19 § 1 mom. tillämpas på den vars arbetsförhållande har ombildats till ett arbetsförhållande på deltid efter det att lagen trädde i kraft. Lagens 19 § 2 mom. tillämpas på den vars rätt till dagpenning inträder efter det att lagen trädde i kraft eller justeras efter denna tidpunkt på grund av att arbetstiden för deltidsarbete ändras. Lagens 21 § 4 mom. och 26 § 1 och 2 mom. tillämpas på dagpenning som hänför sig till tiden räknat från det lagen trädde i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av lagen om arbetslöshetskassor**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 24 augusti 1984 om arbetslöshetskassor (603/84) 19, 25 och 30 §§.

av dessa lagrum 25 § sådan den lyder i lag av den 30 december 1991 (1695/91) och 30 § sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 28 december 1990 (1366/90), som följer:

19 §

Medlemsavgifter

Medlemsavgifterna skall bestämmas så att de jämte statsandelen och den stödavgift som betalas av centralkassan för arbetslöshetskassorna kan anses tillräckliga för att fullgöra kassans förbindelser. Kassorna betalar dessutom i extra medlemsavgift per år ett belopp som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet per medlem för minskande av statsandelen enligt 25 § 1 mom. Kassorna redovisar de extra medlemsavgifterna till stödkassan för arbetslöshetskassorna fyra gånger per år i jämnstora belopp i förskott på det sätt som närmare anges genom förordning. Social- och hälsovårdsministeriet har rätt att då det i samband med statsandelen enligt 25 § 1 mom. förmedlar förskotten till arbetslöshetskassorna debitera stödkassans konto, dock till ett belopp av högst 240 miljoner mark årligen, och samtidigt minska statsandelen på motsvarande sätt. Medlemsavgifterna fastställs av social- och hälsovårdsministeriet på framställning av kassan.

Om de allmänna grunderna för fastställande av medlemsavgiften och om extra medlemsavgift stadgas närmare genom förordning.

Har medlemsavgiften till en arbetslöshetskassa eller stödkassan för arbetslöshetskassorna bestämts enligt tidigare gällande lag, har social- och hälsovårdsministeriet rätt att justera den fastställda medlemsavgiften.

25 §

Statsandelen för dagpenningarna och för förtjänststödets förtjänstdelar

Statsandelen är 47,5 procent av det totala beloppet av de dagpenningar som arbetslöshetskassan har utbetalt och social- och hälsovårdsministeriet godkänt, dock så att statsandelen är 37,5 procent av de permitteringsdagpenningar och det förtjänstskydd som betalas till personer som har permitterats av någon orsak som anges i lagen om arbetsavtal (320/70).

Statsandelen för förtjänststödets förtjänstdel enligt lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning är 47,5 procent, dock så att statsandelen är 37,5 procent för förtjänststödets förtjänstdelar som betalas till personer som har permitterats av någon orsak som anges i lagen om arbetsavtal.

30 §

Centralkassans andel av dagpenningarna och av förtjänststödets förtjänstdelar

Centralkassan betalar till en arbetslöshetskassa som är berättigad till full statsandel 47 procent av de arbetslöshetsdagpenningar som arbetslöshetskassan utbetalt, dock så att stödavgiften är 62,5 procent av de permitteringsdagpenningar och 57 procent av det förtjänstskydd som avses i 16 a § lagen om utkomstskydd för arbetslösa och betalas till personer som har permitterats av någon orsak som

anges i lagen om arbetsavtal. Stödavgift betalas dock inte för sådana dagpenningar för vilka arbetslöshetskassan inte är berättigad till statsandel. Då statsandelen har sänkts i enlighet med 24 §, sänks stödavgiften av samma proportion.

Centralkassans stödavgift är 47 procent för förtjänststödet förtjänstdel enligt lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning, dock så att stödavgiften är 57 procent för förtjänststö-

dets förtjänstdelar som betalas till personer som har permitterats av någon orsak som anges i lagen om arbetsavtal.

Denna lag träder i kraft den 1993. Lagens 25 och 30 §§ tillämpas på de permitteringsdagpenningar och det förtjänstskydd som betalas under permitteringstiden och hänför sig till tiden räknat från den 1 januari 1993.

Helsingfors den 6 november 1992

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Social- och hälsovårdsminister *Jorma Huuhtanen*

1.

Lag**om ändring av lagen om utkomtskydd för arbetslösa**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 24 augusti 1984 om utkomtskydd för arbetslösa (602/84) 27 § 1 mom. 14 punkten, sådan den lyder i lag av den 27 februari 1987 (226/87),

ändras 2 § 2 mom., 5 § 1 mom. 13 punkten, 12 § 1 och 2 mom., 19 § 1 och 2 mom. samt 26 § 1 och 5 mom.,

av dessa lagrum 5 § 1 mom. 13 punkten sådan den lyder i lag av den 30 december 1991 (1692/91) och 19 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 28 december 1990 (1365/90), samt

fogas till lagen en ny 16 a §, till 21 §, sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lag av den 28 december 1990, ett nytt 4 mom. och till 26 § ett nytt 2 mom. i stället för det 2 mom. som upphävts genom lag av den 20 januari 1989 (69/89) som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

*Förmån som utbetalas i form av utkomtskydd
för arbetslösa*

Arbetslöshetsdagpenning betalas som grunddagpenning (grundskydd) eller som dagpenning avvägd enligt förtjänsten (förtjänstskydd).

Arbetslöshetsdagpenning betalas som grunddagpenning (grundskydd), dagpenning avvägd enligt förtjänsten (förtjänstskydd) *eller som dagpenning under permittering (permitteringsdagpenning).*

5 §

Begränsningar i rätten till arbetslöshetsdagpenning

Berättigad till arbetslöshetsdagpenning är inte en person

13) som har rätt att av arbetsgivaren få i lag, kollektivavtal eller arbetsavtal angiven lön eller motsvarande ersättning under uppsägningstiden, för den tid han har nämnda rätt.

13) som har rätt att av arbetsgivaren få i lag, kollektivavtal eller arbetsavtal angiven lön eller motsvarande ersättning under uppsägningstiden, för den tid han har nämnda rätt, *eller en person som av arbetsgivaren på grundval av något annat avtal eller andra arrangemang får någon ekonomisk fördel, med undantag av utbildning som arbetsgivaren ordnar eller anskaffar, för den tid på vilken den nämnda fördelen kan periodiseras på basis av den lön som skall betraktas som hans stabiliserade lön.*

Gällande lydelse

12 §

Självrisktid

Arbetslöshetsdagpenning betalas efter det att en person varit arbetslös arbetssökande vid arbeidskraftsbyrån sammanlagt fem arbetsdagar under högst åtta på varandra följande kalenderveckor. För denna självrisktid om fem dagar betalas ingen dagpenning.

Självrisktiden anses ha gått till ända även då den i 17—19 §§ nämnda arbetslöshetstiden för arbetstagare med förkortad arbetsvecka eller i deltidarbete uppgår till sammanlagt en tid som motsvarar fem arbetslöshetsdagar.

Föreslagen lydelse

12 §

Självrisktid

Arbetslöshetsdagpenning betalas efter det att en person varit arbetslös arbetssökande vid arbeidskraftsbyrån sammanlagt *sju* arbetsdagar under högst åtta på varandra följande kalenderveckor. För denna självrisktid om *sju* dagar betalas ingen dagpenning.

Självrisktiden anses ha gått till ända även då den i 17—19 §§ nämnda arbetslöshetstiden för arbetstagare med förkortad arbetsvecka eller i deltidarbete uppgår till sammanlagt en tid som motsvarar *sju* arbetslöshetsdagar.

16 a §

Rätt till permitteringsdagpenning

Om den som enligt 16 § är berättigad till dagpenning avvägd enligt förtjänsten permitteras, betalas till honom dagpenning avvägd enligt förtjänsten, dock först sedan han har fått permitteringsdagpenning eller förtjänststödet grunddel enligt 15 § 3 mom. 2 punkten lagen om arbeidskraftspolitisk vuxenutbildning för sammanlagt 15 dagar per permitteringsgång. Permitteringsdagpenningen är lika stor som grunddagpenningens fulla belopp enligt 22 § 1 mom. ökat med barnförhöjning enligt 24 §. Vad som i denna lag i övrigt stadgas om dagpenning avvägd enligt förtjänsten gäller även permitteringsdagpenningen, med undantag av de tider som nämns i 18 och 26 §§.

Om en person som oavbrutet har arbetat minst sex månader i ett arbete där arbetstiden är lika lång som den inom branschen normalt tillämpade maximiarbetstiden för arbetstagare i heltidsarbete permitteras, betraktas denna permittering som en ny permitteringsgång.

19 §

Mottagande av deltidarbete

Då en arbetslös tar emot deltidarbete, eller då en arbetstagers arbetsförhållande enligt 39 a § lagen om arbetsavtal har ombildats till ett arbetsförhållande på deltid, har han rätt till en sålunda jämkad arbetslöshetsdagpenning att denna och 75 procent av den del av lönen för deltidarbetet som överstiger 700 mark under en månad sammanlagt kan uppgå till det

19 §

Mottagande av deltidarbete

Då en arbetslös tar emot deltidarbete, har han rätt till en sålunda jämkad arbetslöshetsdagpenning att denna och 75 procent av den del av lönen för deltidarbetet som överstiger 700 mark under en månad sammanlagt kan uppgå till det belopp som annars hade kunnat betalas som dagpenning.

Gällande lydelse

belopp som annars hade kunnat betalas som dagpenning.

Jämkad arbetslöshetsdagpenning betalas dock inte, om arbetstiden överstiger *fyra femtedelar* av den inom branschen tillämpade maximiarbetstiden för arbetstagare i heltidsarbete.

Föreslagen lydelse

Jämkad arbetslöshetsdagpenning betalas dock inte, om arbetstiden överstiger *70 procent* av den inom branschen tillämpade maximiarbetstiden för arbetstagare i heltidsarbete.

21 §

Bisyssla

Stadgandena i 2 och 3 mom. tillämpas även på den som har börjat bedriva företagsverksamhet medan han var arbetslös eller som annars har fått arbetsinkomst av företagsverksamhet.

26 §

Dagpenningens periodens längd

Grunddagpenning betalas utan tidsbegränsning och enligt förtjänsten avvägd dagpenning för högst 500 arbetslöshetsdagar under fyra på varandra följande kalenderår. Det sammanlagda antalet arbets-, självrisk- och ersättningsdagar under varje kalendervecka får vara högst fem. Såsom självriskdagar betraktas även de arbetslöshetsdagar som ingår i de tider som nämns i 7 § 1 mom., 11 § och 13 § 2 mom.

(2 mom. upphävts)

Om en person under den i 1 mom. nämnda tiden av fyra år har uppfyllt det i 16 § avsedda arbetsvillkoret under en granskningsperiod om åtta månader, begynner en ny beräkning av de 500 dagar som avses i 1 mom. och som ingår i fyra på varandra följande kalenderår, då han på nytt börjar få dagpenning.

26 §

Dagpenningens periodens längd

Grunddagpenning betalas utan tidsbegränsning och enligt förtjänsten avvägd dagpenning för högst 400 arbetslöshetsdagar under fyra på varandra följande kalenderår. Det sammanlagda antalet arbets-, självrisk- och ersättningsdagar under varje kalendervecka får vara högst fem. Som självriskdagar betraktas även de arbetslöshetsdagar som ingår i de tider som nämns i 7 § 1 mom., 11 § och 13 § 2 mom.

Sedan en person erhållit enligt förtjänsten avvägd dagpenning för 130 dagar sjunker dagpenningen med 20 procent, dock inte till ett lägre belopp än grunddelen jämte barnförhöjning. Beräkningen av nämnda tid om 130 dagar börjar på nytt sedan personen i fråga efter nämnda tid under en granskningsperiod om åtta månader har varit i heltidsarbete i minst 75 dagar.

Om en person under den i 1 mom. nämnda tiden av fyra år har uppfyllt arbetsvillkoret enligt 16 § under en granskningsperiod om åtta månader, börjar en ny beräkning av de 400 dagar som avses i 1 mom. och som ingår i fyra på varandra följande kalenderår då han på nytt börjar få dagpenning.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

27 §

*Sociala förmånens
inverkan på arbetslöshetsdagpenningen*

Om någon erhåller annan än i 5 § nämnd lagstadgad förmån eller folkpension med stöd av 22 § 2 mom. folkpensionslagen, minskas beloppet av hans fulla grunddagpenning eller den dagpenning avvägd enligt förtjänsten som utbetalas till honom med förmånens belopp. Härvid beaktas dock inte följande pensioner eller sociala förmåner:

14) grunddel och syskonförhöjning enligt lagen om stöd för bård av barn i hemmet; ej heller

(14 punkten upphävs)

Denna lag träder i kraft den 1993.

Lagens 5 § 1 mom. 13 punkt tillämpas på den vars arbetsförhållande har upphört efter det att lagen trädde i kraft. Lagens 16 a § tillämpas på permitteringar som börjar efter det att lagen har trätt i kraft. Lagens 19 § 1 mom. tillämpas på den vars arbetsförhållande har ombildats till ett arbetsförhållande på deltid efter det att lagen trädde i kraft. Lagens 19 § 2 mom. tillämpas på den vars rätt till dagpenning inträder efter det att lagen trädde i kraft eller justeras efter denna tidpunkt på grund av att arbetstiden för deltidarbete ändras. Lagens 21 § 4 mom. och 26 § 1 och 2 mom. tillämpas på dagpenning som hänförs till tiden räknat från det lagen trädde i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av lagen om arbetslöshetskassor**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 24 augusti 1984 om arbetslöshetskassor (603/84) 19, 25 och 30 §§,
av dessa lagrum 25 § sådan den lyder i lag av den 30 december 1991 (1695/91) och 30 § sådan
den lyder delvis ändrad genom lag av den 28 december 1990 (1366/90), som följer:

Gällande lydelse

19 §

Medlemsavgifter

Medlemsavgifterna skall bestämmas så att de jämte statsandelen och den stödavgift som betalas av centralkassan för arbetslöshetskassorna kan anses tillräckliga för att fullgöra kassans förbindelser. Medlemsavgifterna fastställs av social- och hälsovårdsministeriet på framställning av kassan.

Om de allmänna grunderna för fastställande av medlemsavgiften stadgas närmare genom förordning.

25 §

Statsandelen för dagpenningarna och för förtjänststödets förtjänstdelar

Statsandelen är 47,5 procent av det totala beloppet av de dagpenningar som arbetslöshetskassan har utbetalt och social- och hälsovårdsministeriet godkänt,

Föreslagen lydelse

19 §

Medlemsavgifter

Medlemsavgifterna skall bestämmas så att de jämte statsandelen och den stödavgift som betalas av centralkassan för arbetslöshetskassorna kan anses tillräckliga för att fullgöra kassans förbindelser. *Kassorna betalar dessutom i extra medlemsavgift per år ett belopp som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet per medlem för minskande av statsandelen enligt 25 § 1 mom. Kassorna redovisar de extra medlemsavgifterna till stödkassan för arbetslöshetskassorna fyra gånger per år i jämnstora belopp i förskott på det sätt som närmare anges genom förordning. Social- och hälsovårdsministeriet har rätt att då det i samband med statsandelen enligt 25 § 1 mom. förmedlar förskotten till arbetslöshetskassorna debitera stödkassans konto, dock till ett belopp av högst 240 miljoner mark årligen, och samtidigt minska statsandelen på motsvarande sätt. Medlemsavgifterna fastställs av social- och hälsovårdsministeriet på framställning av kassan.*

Om de allmänna grunderna för fastställande av medlemsavgiften och om extra medlemsavgift stadgas närmare genom förordning.

Har medlemsavgiften till en arbetslöshetskassa eller stödkassan för arbetslöshetskassorna bestämts enligt tidigare gällande lag, har social- och hälsovårdsministeriet rätt att justera den fastställda medlemsavgiften.

25 §

Statsandelen för dagpenningarna och för förtjänststödets förtjänstdelar

Statsandelen är 47,5 procent av det totala beloppet av de dagpenningar som arbetslöshetskassan har utbetalt och social- och hälsovårdsministeriet godkänt, *dock så att statsandelen är 37,5 procent av de permitteringsdagpen-*

Gällande lydelse

Statsandelen för förtjänststödets förtjänstdel enligt lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning är 47,5 procent.

30 §

Centralkassans andel av dagpenningarna och av förtjänststödets förtjänstdelar

Centralkassan betalar till en arbetslöshetskassa som är berättigad till full statsandel 47 procent av de arbetslöshetsdagpenningar som kassan utbetalat. Stödavgift erläggs dock inte för sådana dagpenningar för vilka arbetslöshetskassan inte är berättigad till statsandel. Då statsandelen har sänkts i enlighet med 24 §, sänks stödavgiften i samma proportion.

Centralkassans stödavgift är 47 procent för förtjänststödets förtjänstdel enligt lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning.

Föreslagen lydelse

ningar och det förtjänstskydd som betalas till personer som har permitterats av någon orsak som anges i lagen om arbetsavtal (320/70).

Statsandelen för förtjänststödets förtjänstdel enligt lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning är 47,5 procent, dock så att statsandelen är 37,5 procent för förtjänststödets förtjänstdelar som betalas till personer som har permitterats av någon orsak som anges i lagen om arbetsavtal.

30 §

Centralkassans andel av dagpenningarna och av förtjänststödets förtjänstdelar

Centralkassan betalar till en arbetslöshetskassa som är berättigad till full statsandel 47 procent av de arbetslöshetsdagpenningar som arbetslöshetskassan utbetalt, dock så att stödavgiften är 62,5 procent av de permitteringsdagpenningar och 57 procent av det förtjänstskydd som avses i 16 a § lagen om utkomstskydd för arbetslösa och betalas till personer som har permitterats av någon orsak som anges i lagen om arbetsavtal. Stödavgift betalas dock inte för sådana dagpenningar för vilka arbetslöshetskassan inte är berättigad till statsandel. Då statsandelen har sänkts i enlighet med 24 §, sänks stödavgiften av samma proportion.

Centralkassans stödavgift är 47 procent för förtjänststödets förtjänstdel enligt lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning, dock så att stödavgiften är 57 procent för förtjänststödets förtjänstdelar som betalas till personer som har permitterats av någon orsak som anges i lagen om arbetsavtal.

Denna lag träder i kraft den 1993. Lagens 25 och 30 §§ tillämpas på de permitteringsdagpenningar och det förtjänstskydd som betalas under permitteringstiden och hänför sig till tiden räknat från den 1 januari 1993.